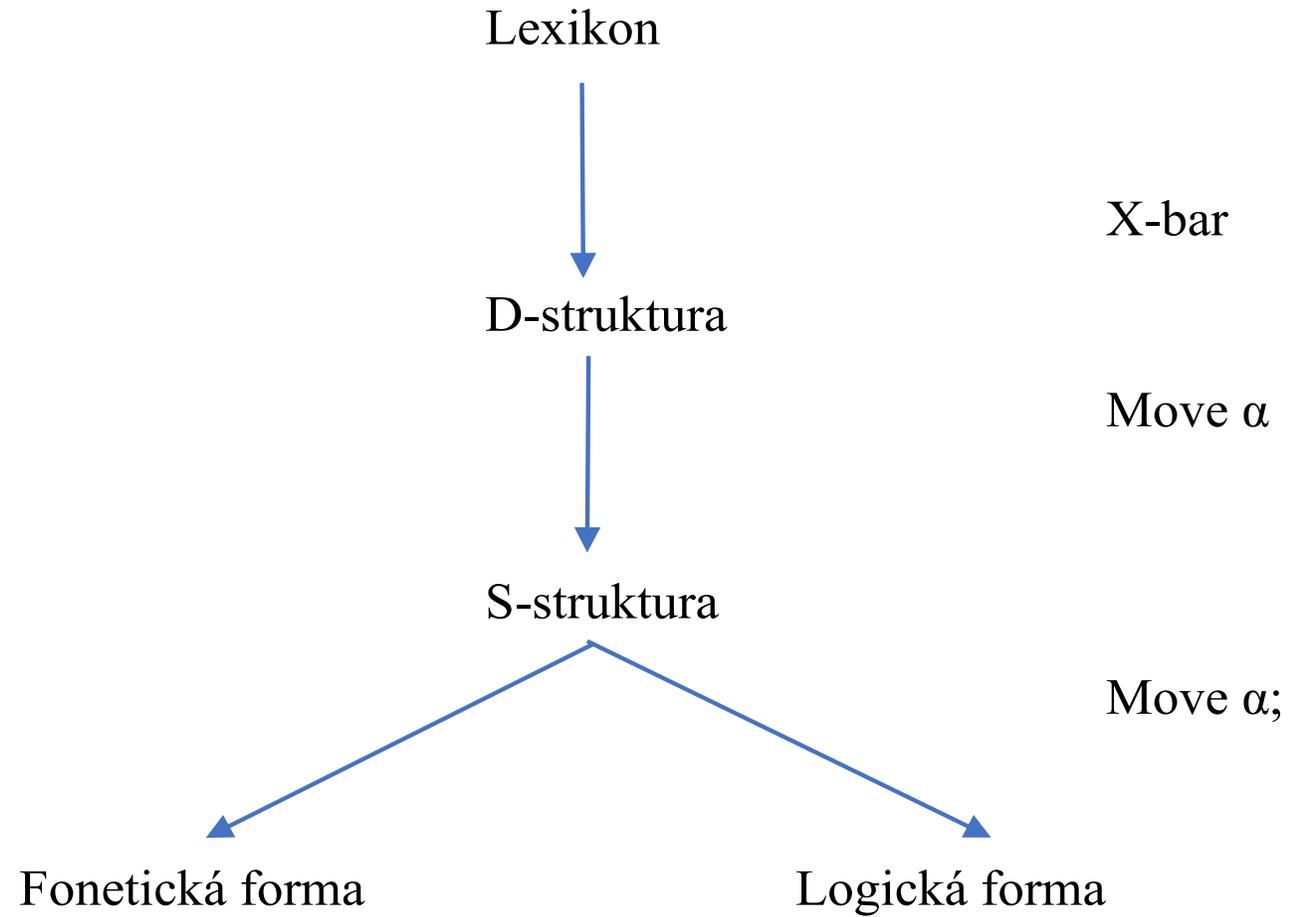

N. Chomsky: Lectures on Government and Binding (1981)

Projekční princip: „lexikální struktura musí být kategoriálně reprezentována na každé syntaktické úrovni“

Modularita

- Teorie lexikálních kategorií, Teorie funkčních kategorií (organizace lexikonu)
- Teorie X-bar
- Theta teorie
- Teorie pádu
- Teorie řízení
- Teorie vázání

- **Frázová pravidla**

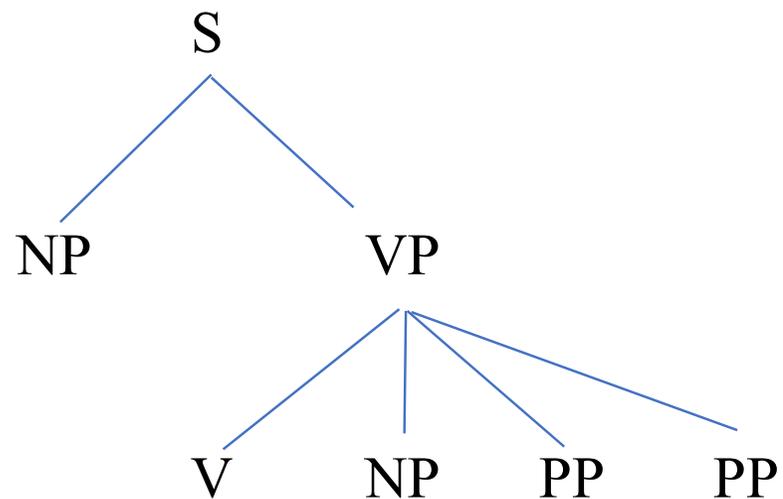
- $S \rightarrow NP VP$
- $S \rightarrow NP AUX VP / NP / AdjP / AdvP / PP$
- $S \rightarrow NP MOD VP$
- $NP \rightarrow AdjP N$
- $NP \rightarrow N PP$
- $NP \rightarrow Det NP$
- $VP \rightarrow V NP$
- $VP \rightarrow V NP NP$
- $VP \rightarrow V NP AdvP / PP$
- $VP \rightarrow V PP$
- $V \rightarrow AUX V$
- $AdjP \rightarrow AdvP Adj$
- $AdjP \rightarrow Adj PP$
- $PP \rightarrow P NP$
- $NP \rightarrow N$
- $VP \rightarrow V$
- $AP \rightarrow A$
- $AdvP \rightarrow Adv$
- $PP \rightarrow P$
- ...

Petr čte román od Kundery

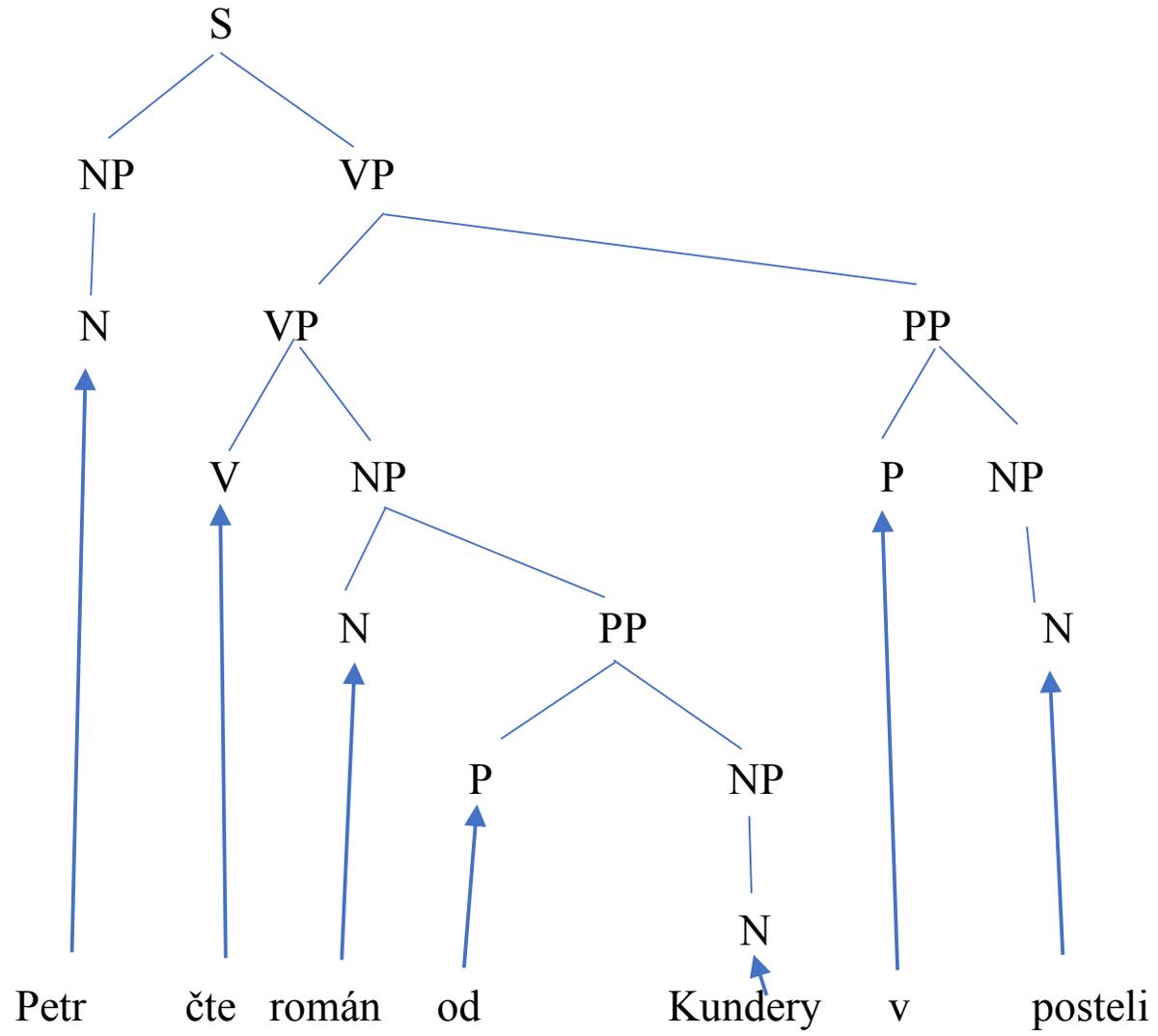
(1) Petr čte román od Kundery v posteli

(2) Petr čte román v posteli od Kundery

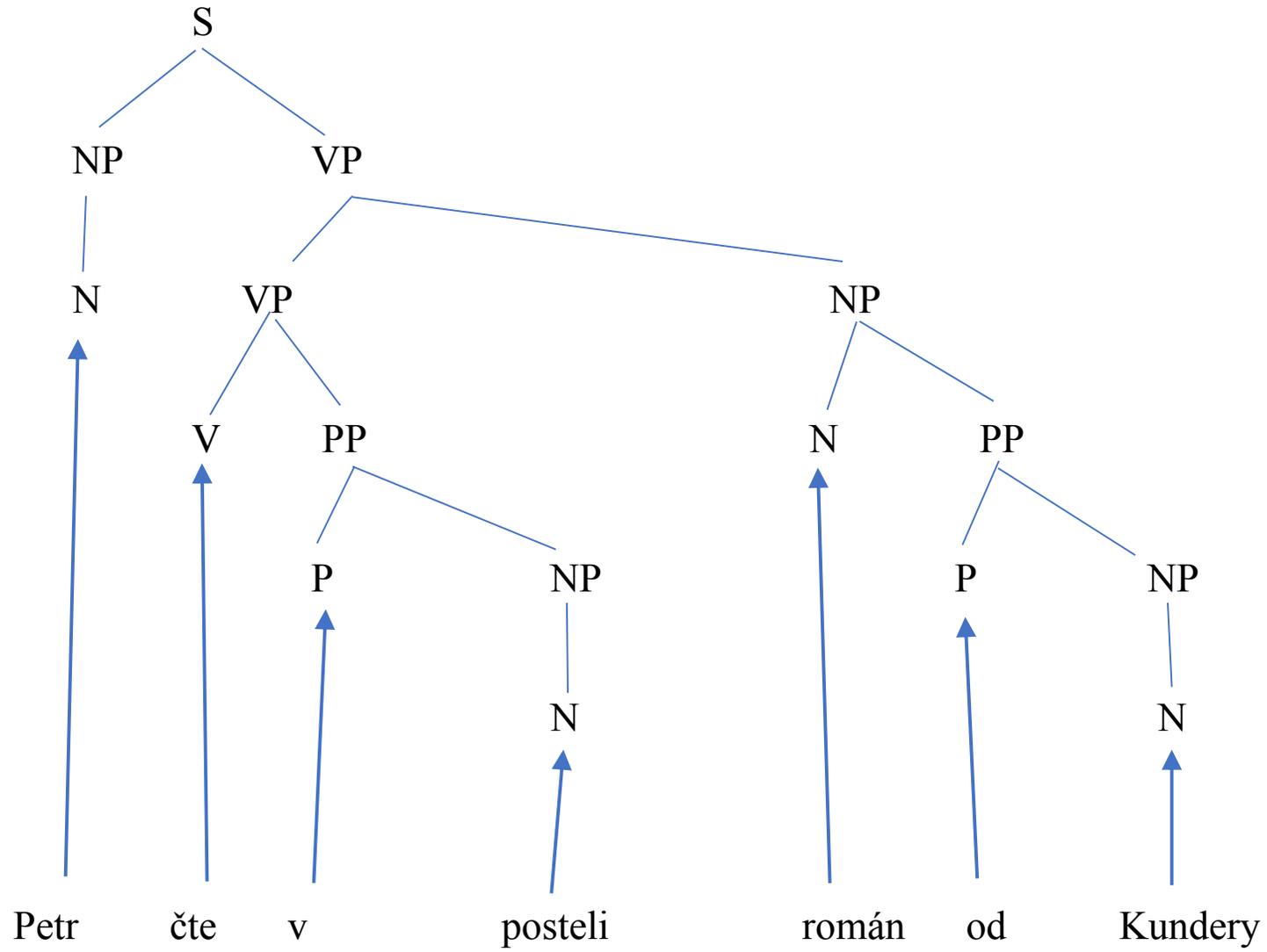
(1) i (2)

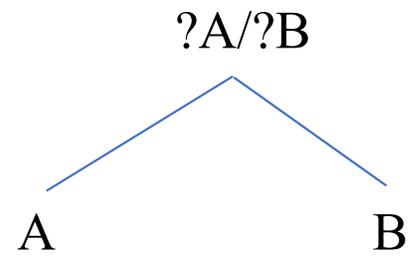
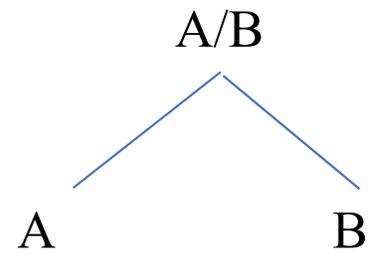
(1)

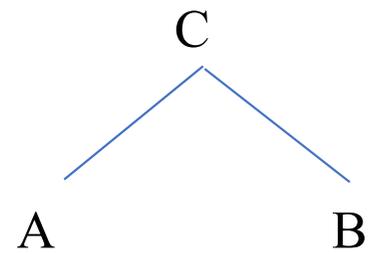
(2)

Endocentrická struktura

Exocentrická struktura

• N. Chomsky: G&B (1981)

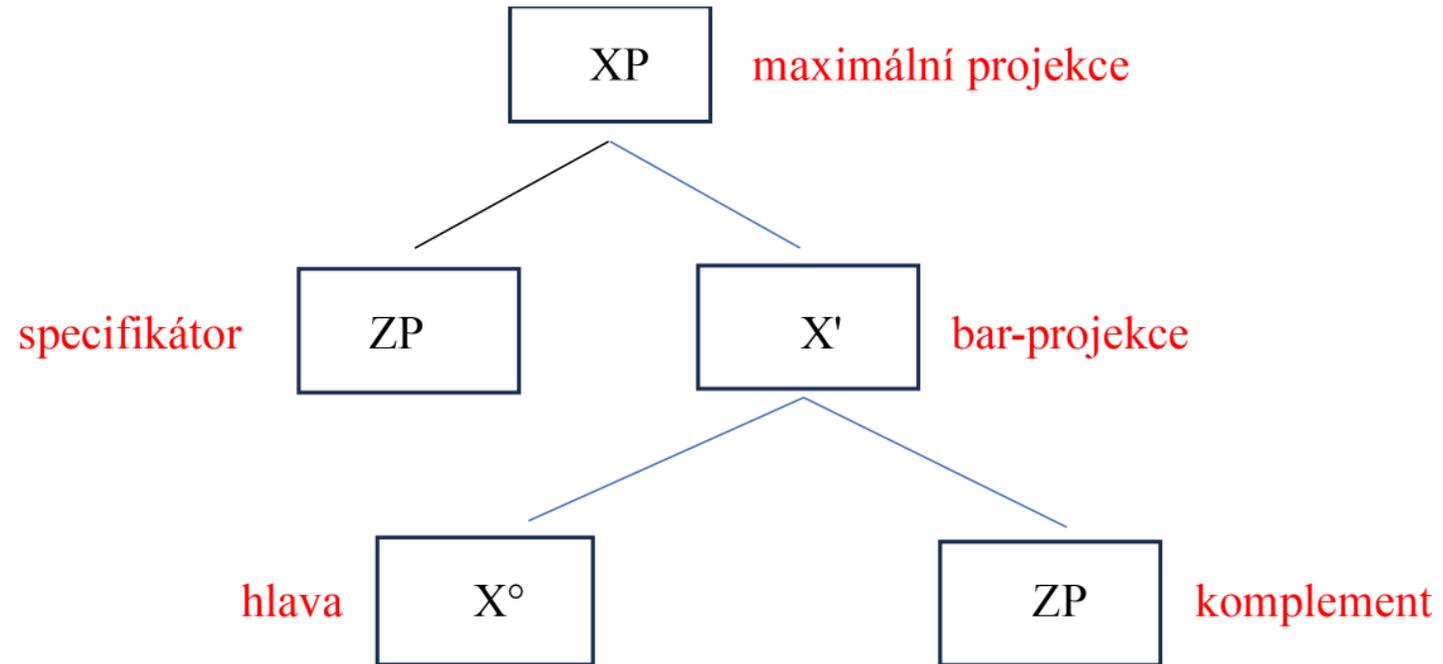
• X-bar

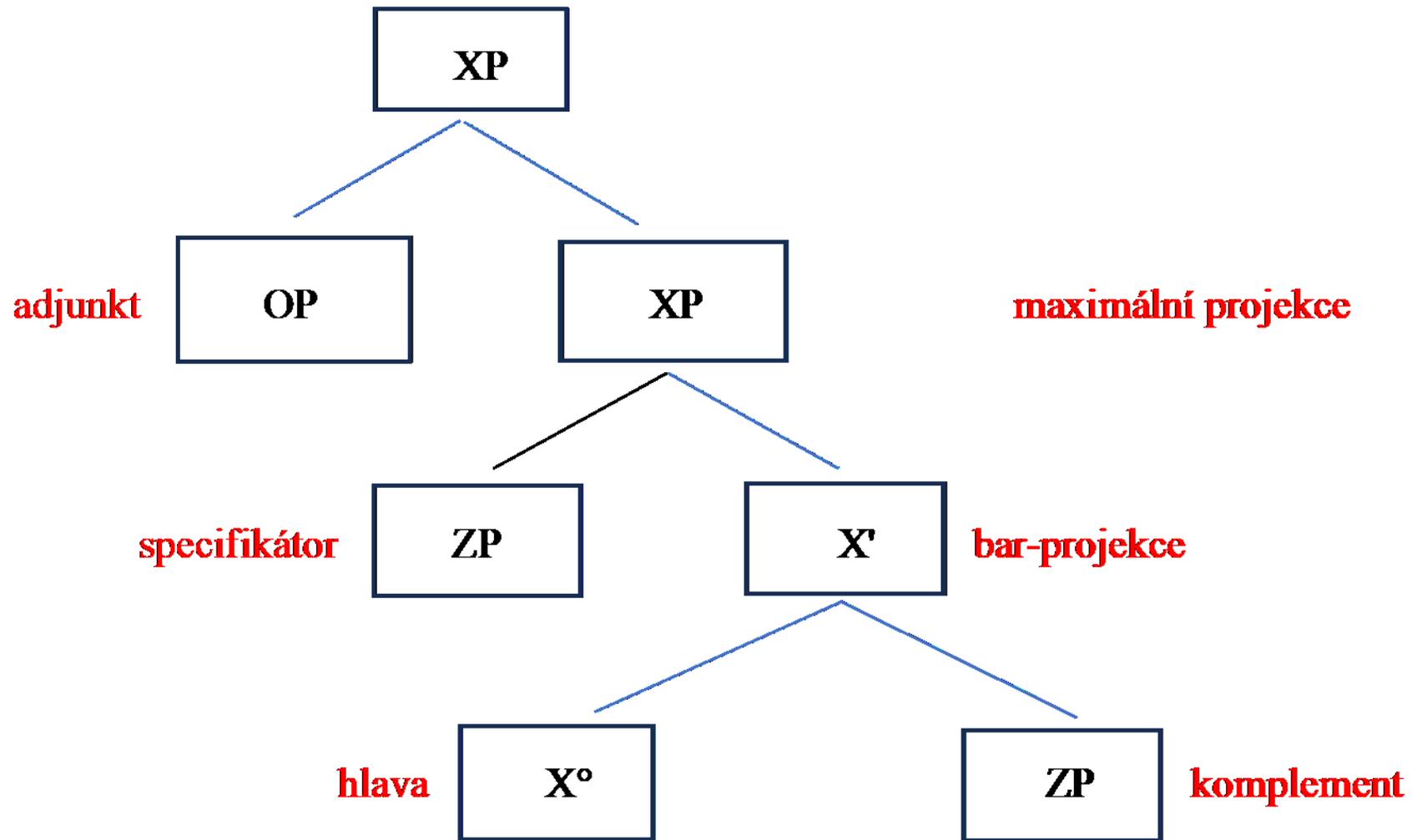
adjunkce

• $XP \rightarrow ZP X'$

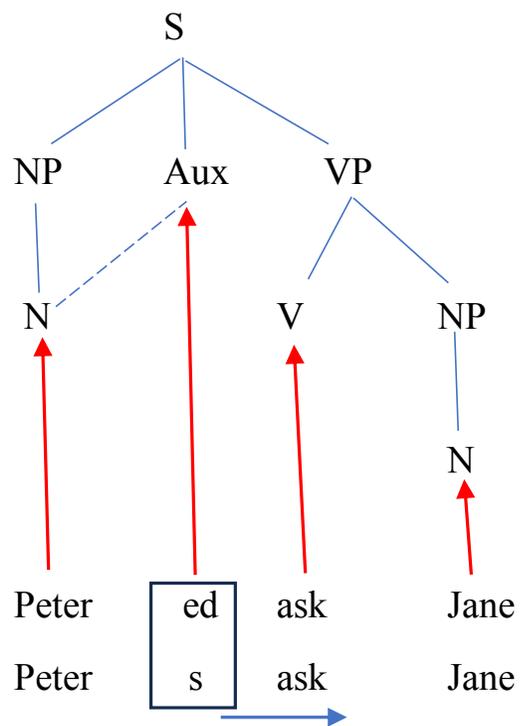
$XP \rightarrow XP OP$

• $X' \rightarrow YP X^0$

Chomsky (60. léta)

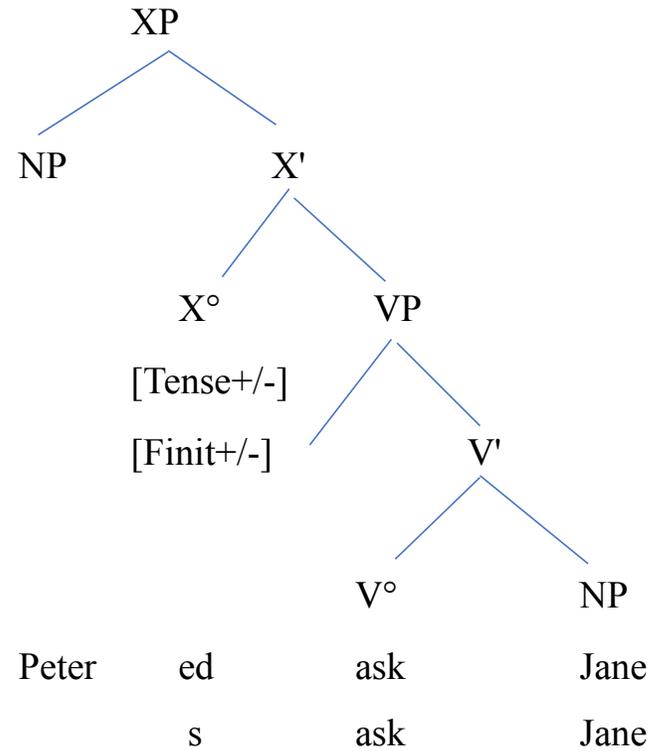
→ Affix hopping

AUX hostí: Inflection (I) a Tense (T)

Pořadí I > T? nebo T > I?

Chomsky (80. léta)

Jaký rys má X° ?

X° je I? nebo T?

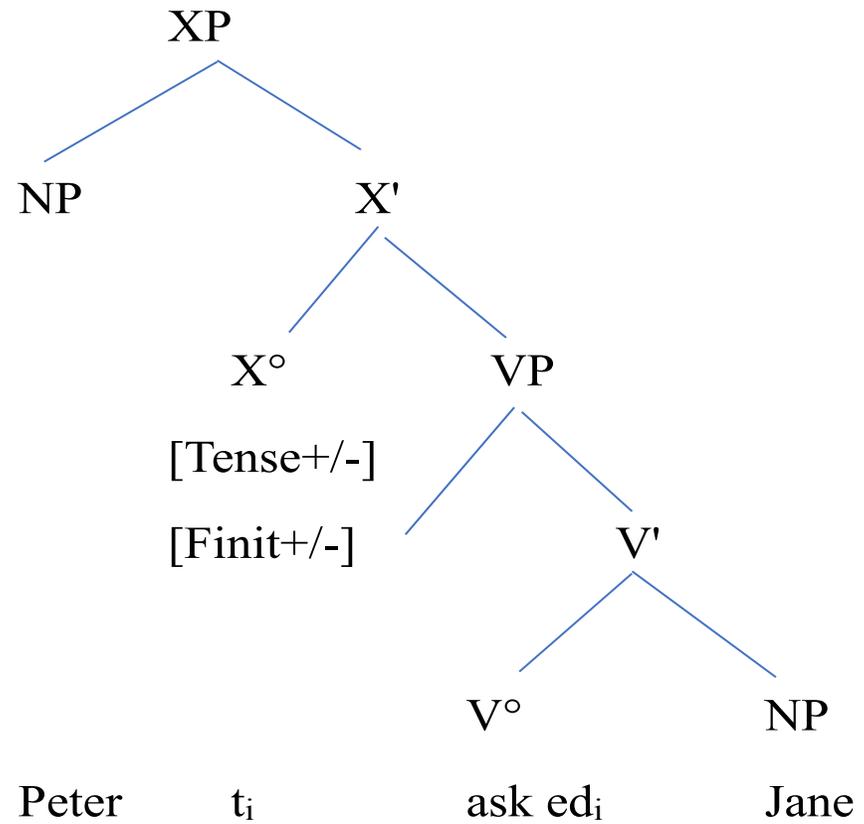
Jak jsou řazeny: I > T? nebo T > I

Jak je I T V slučováno?

je NP ve Spec, X° gratis?

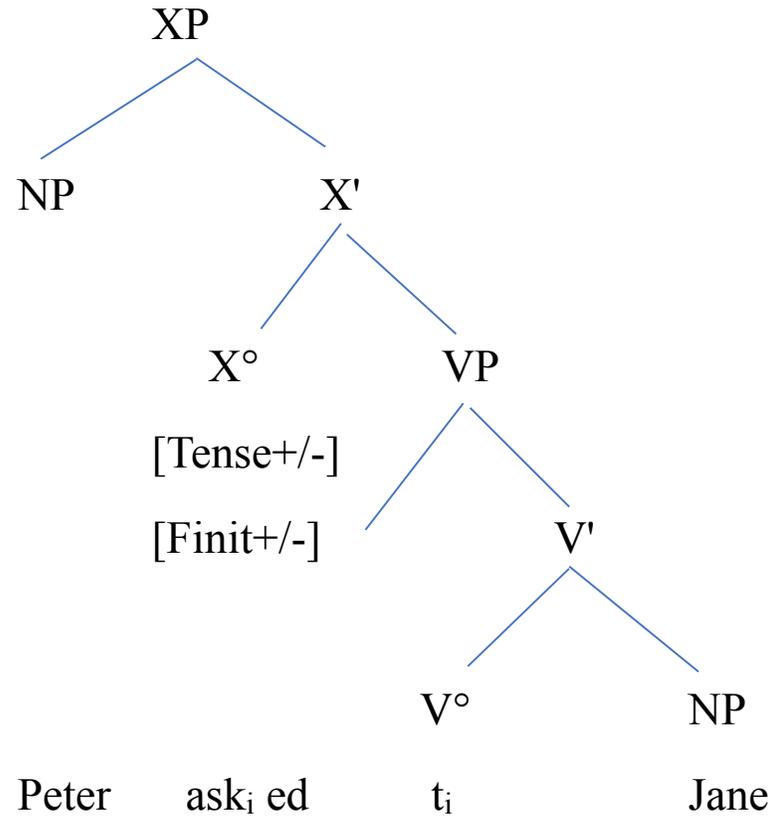
Jak je I T V slučováno?

(a) Affix hopping

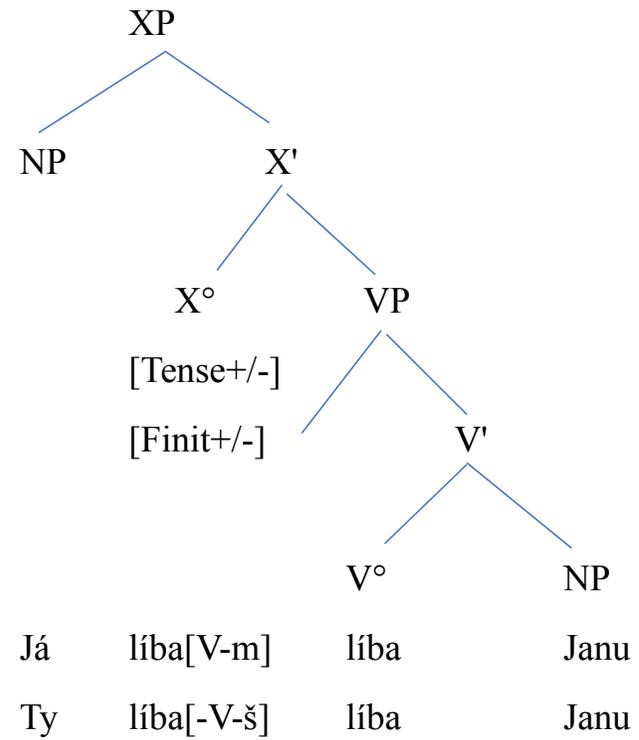
Ne, protože G&B má pravidlo, že t musí mít c-komandující antecedens

(b) Adjunkce: pohyb hlavy do první vyšší hlavy

Chomsky (80. léta)

Jaký rys má X° ?

líba[V-m] → líbám

líba[V-š] → líbáš

X° je I? nebo T?

Jak jsou I° a V° seřazeny?

mirror principle: řazení morfémů ve slově odpovídá pořadí syntaktických operací, které generují dané slovo

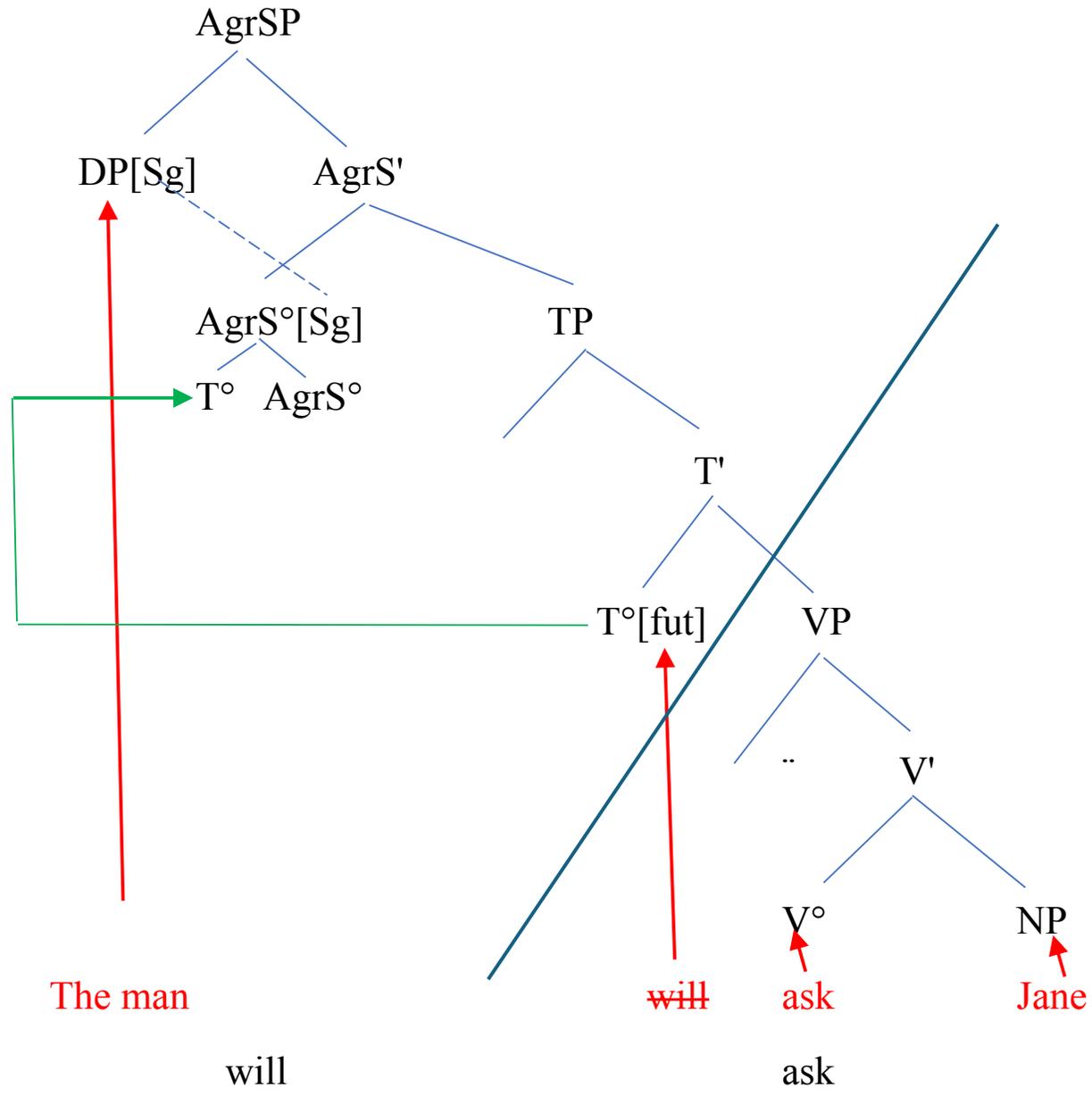
Z toho plyne, že morfém, který je blíže ke kořenu slova, odpovídá dřívější sémantické n. syntaktické operaci než morfém vzdálenější.

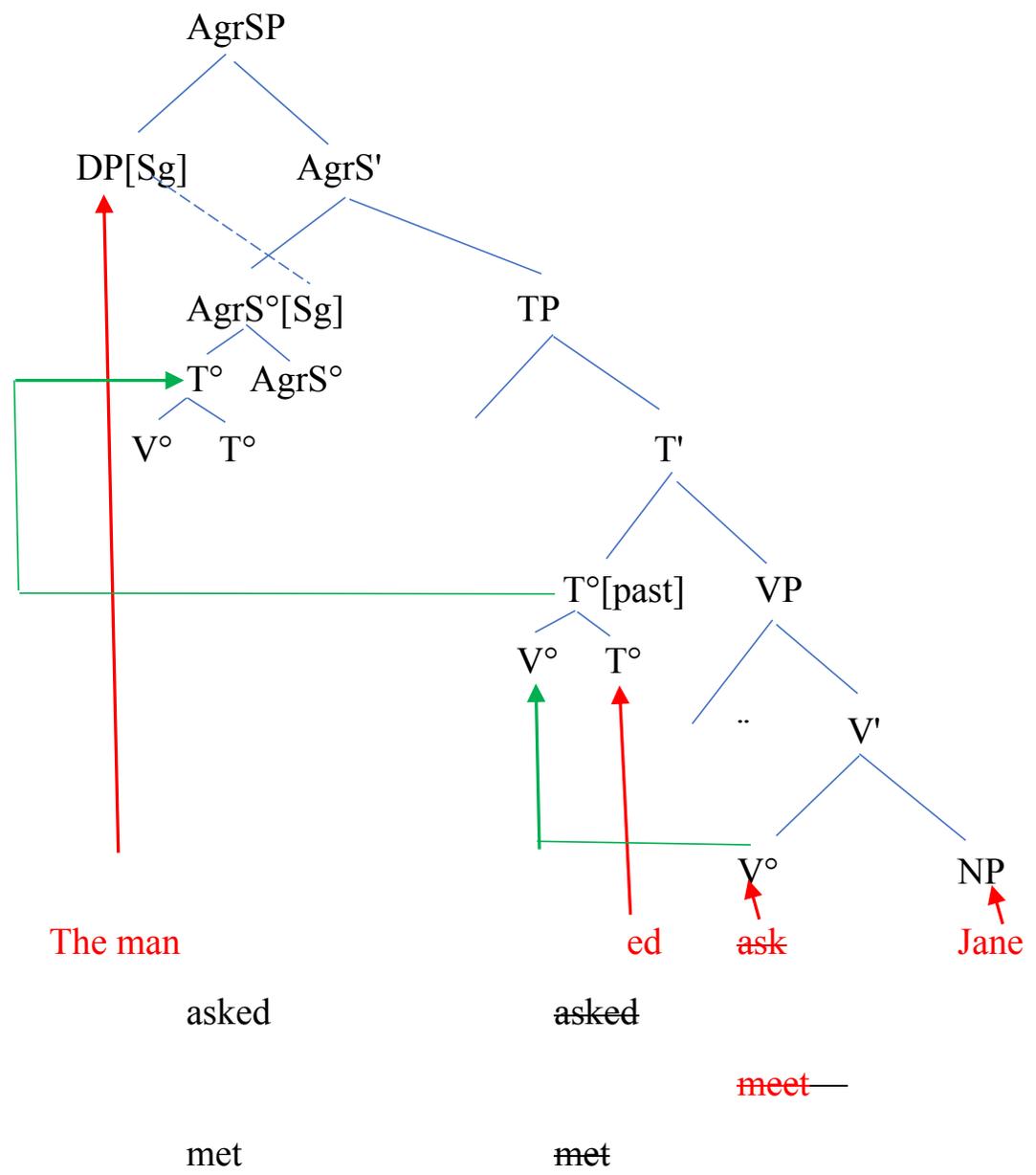
Angl. – špatný rádce, viz slide dříve

Románské jazyky (zde španěl.), němčina – dobrý rádce

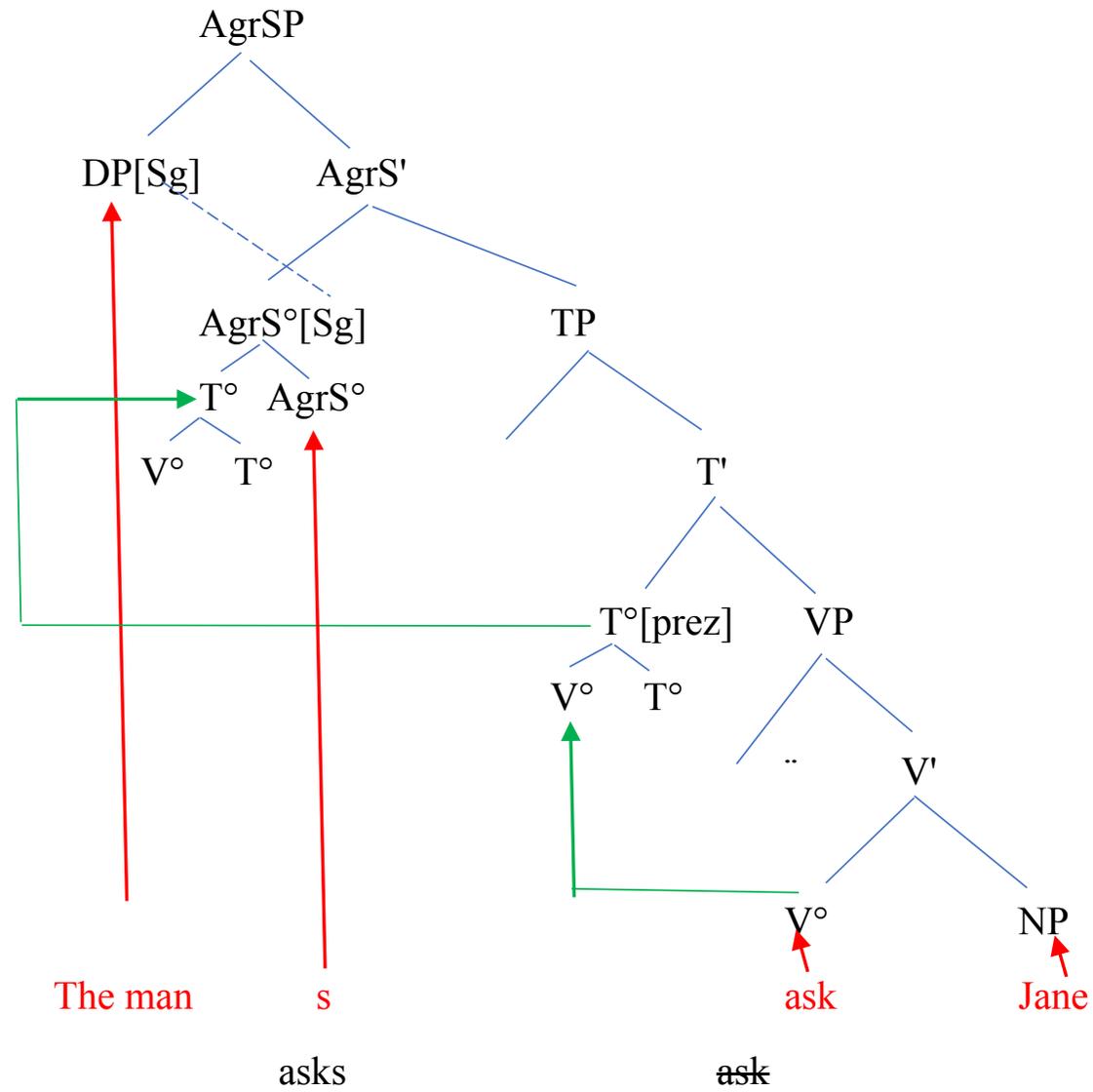
V-past-phi

1Sg	ma-b(a)-a	spazier-t(e)-e
2Sg	ama-ba-s	spazier-te-st
3Sg	ama-ba-Ø	spazier-te-Ø
1Pl	amá-ba-mos	spazier-te-(e)n
2Pl	ama-ba-is	spazier-te-t
3Pl	ama-ba-n	spazier-te-(e)n

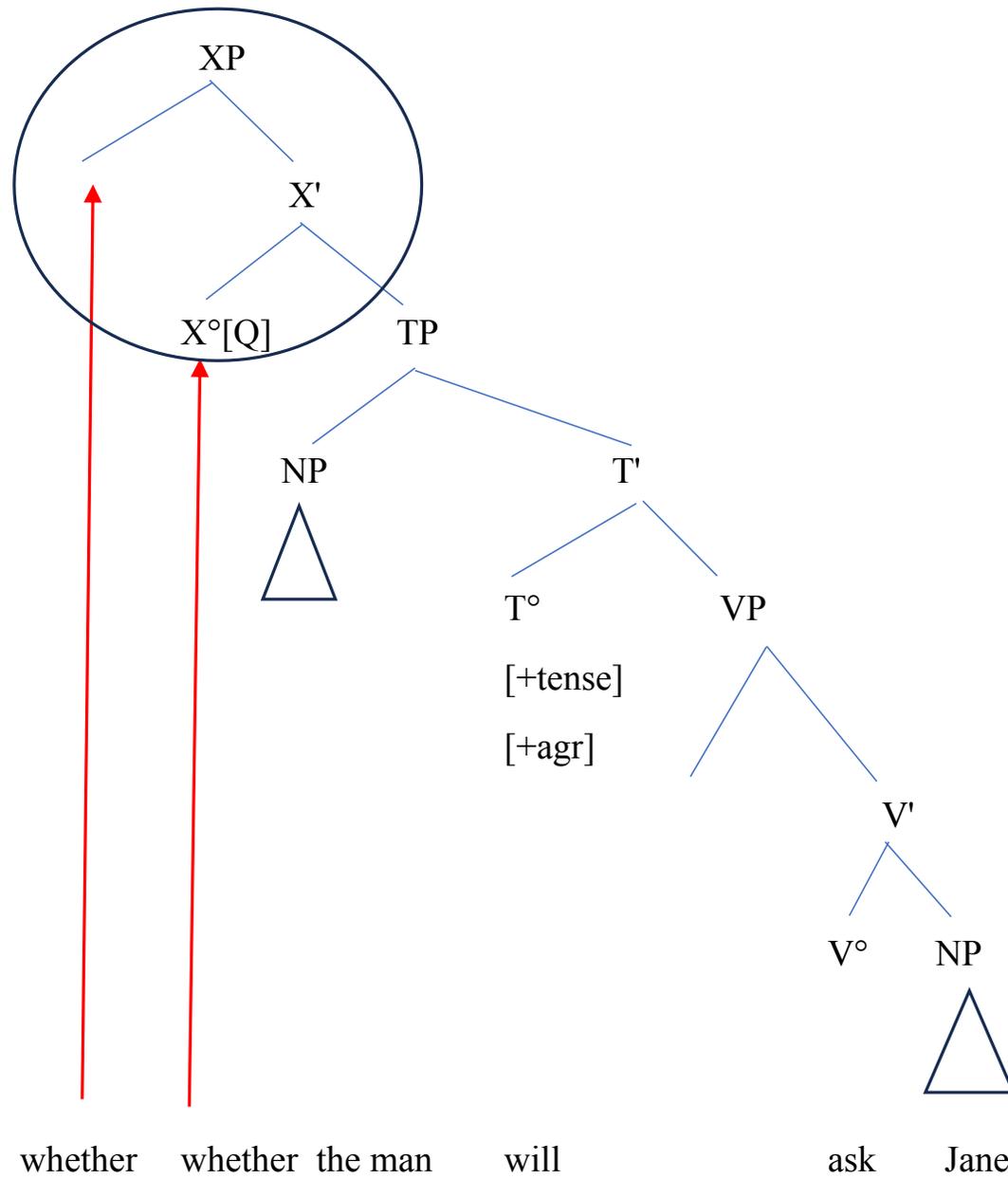

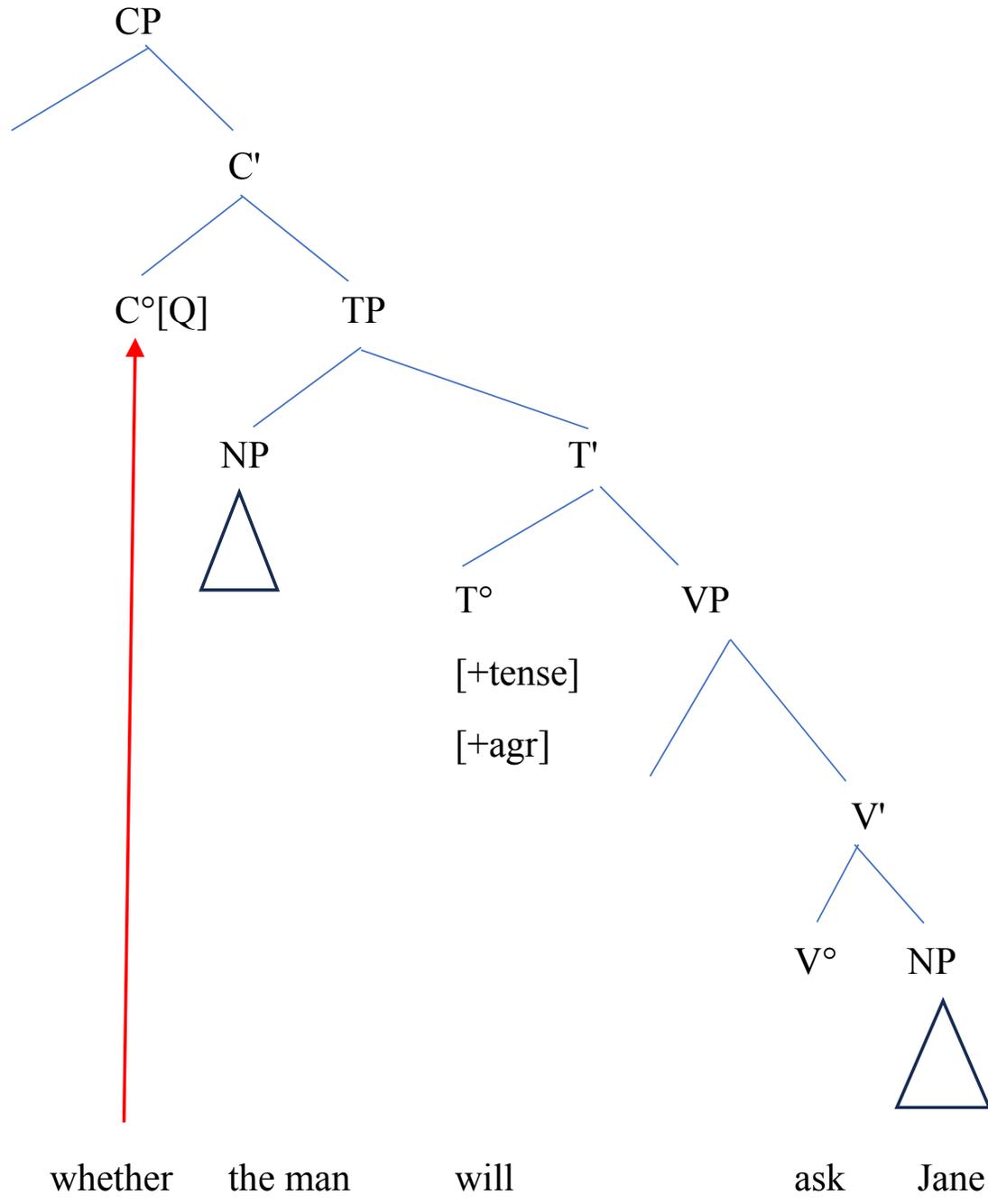

readjustment

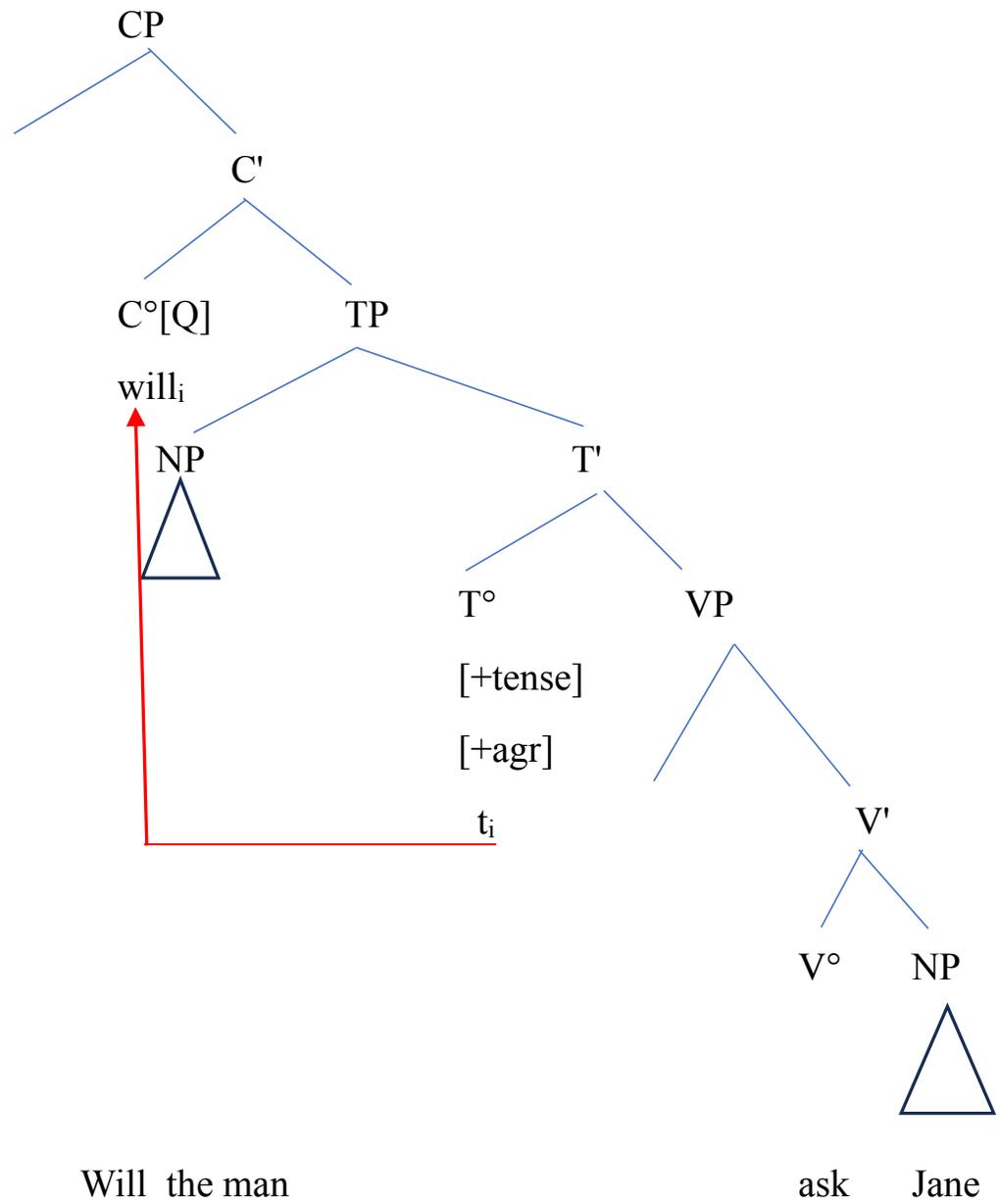

Paul wonders [**whether** the man will ask Jane]

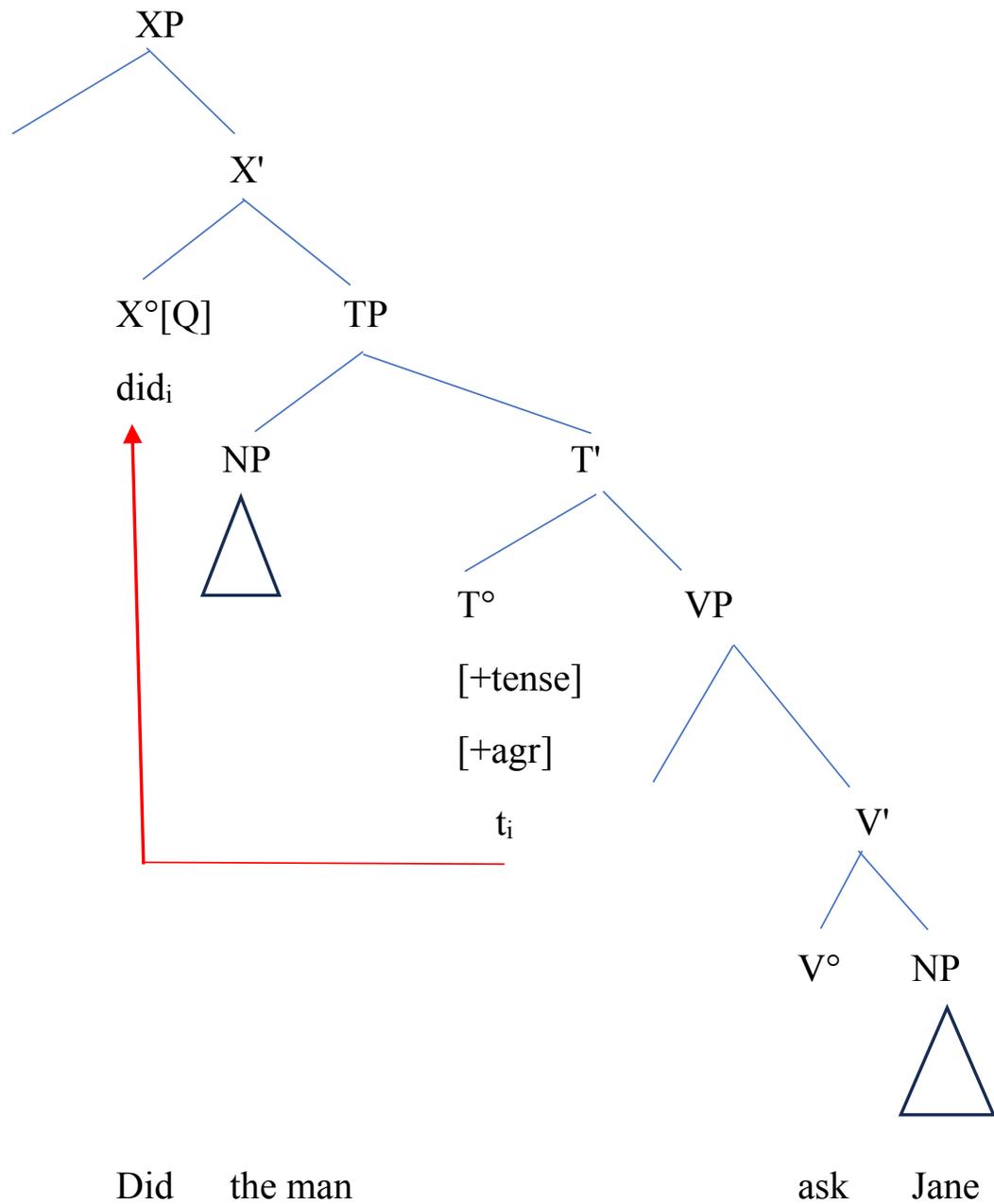

Will the man ask Jane?

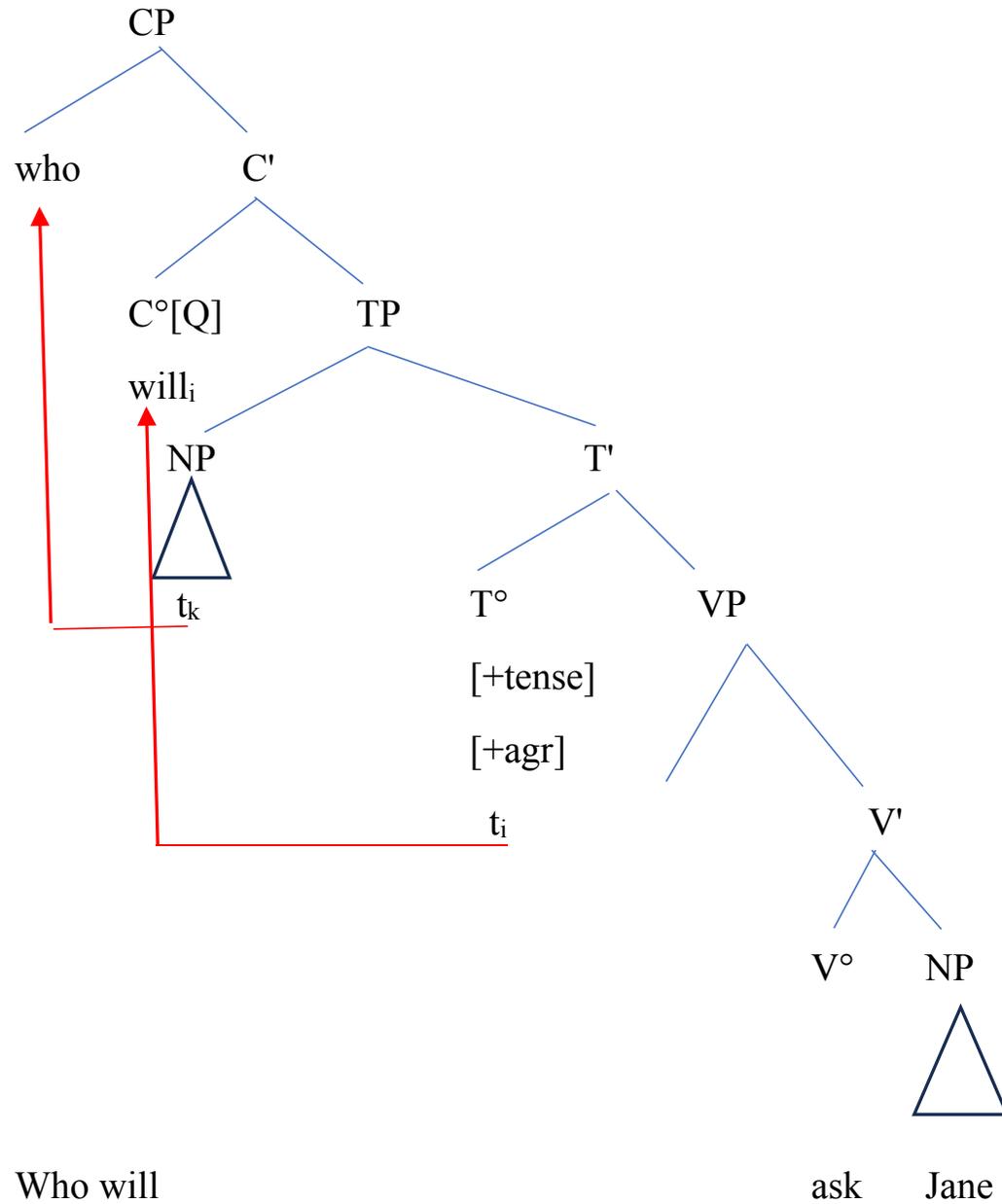

Will the man

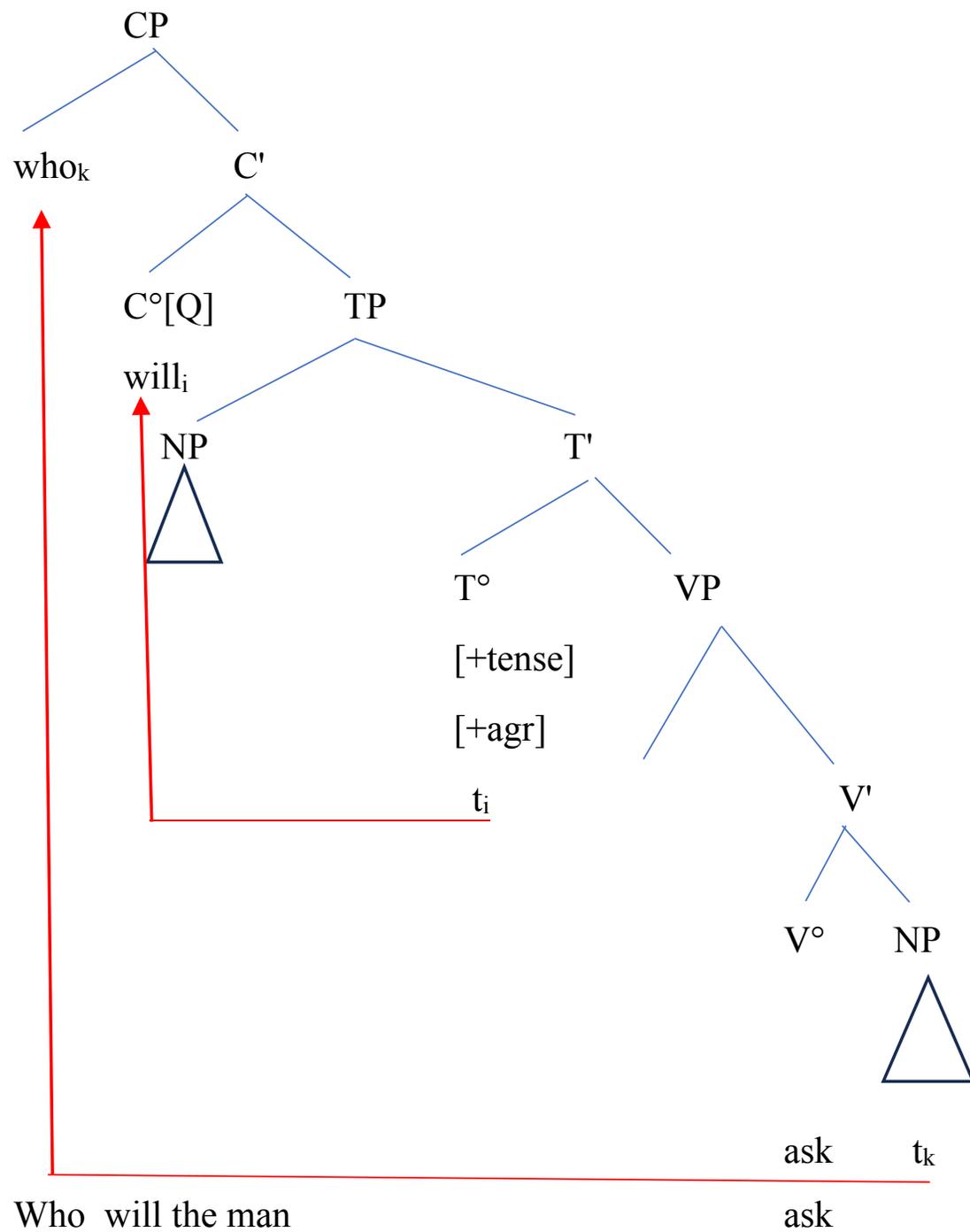
ask Jane

Who will ask Jane?

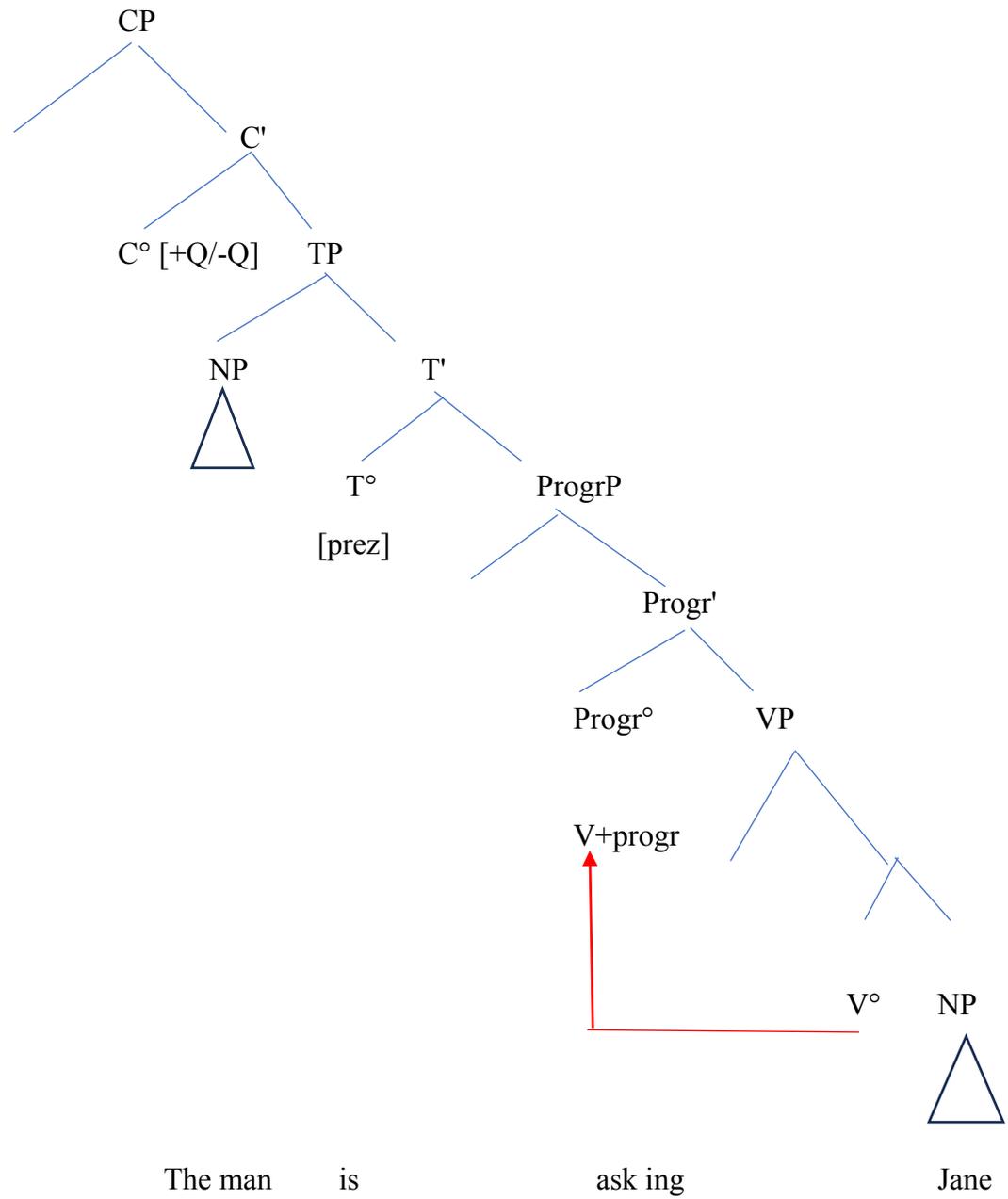
Who will the man ask?

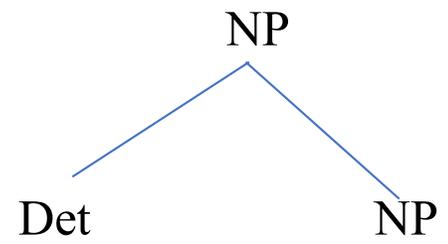
Who will the man

ask t_k

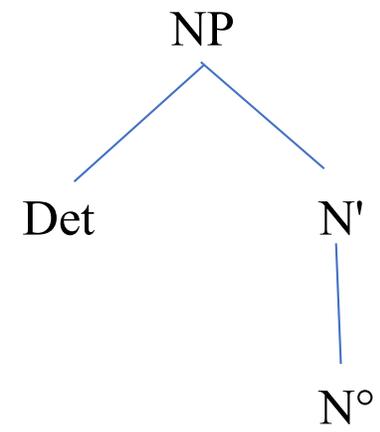
The man is asking Jane

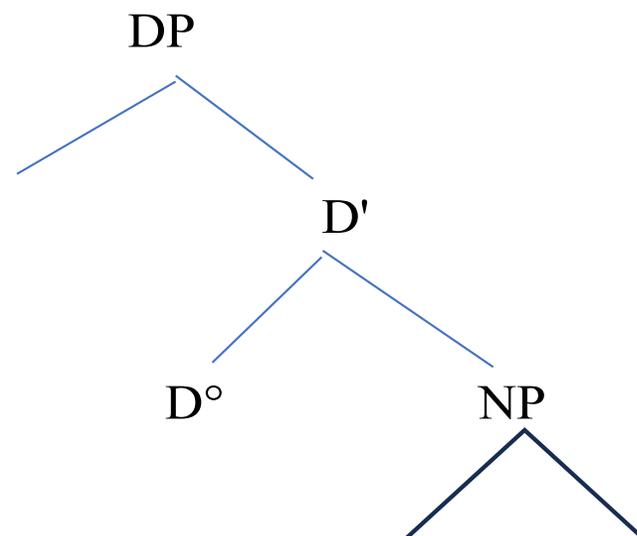
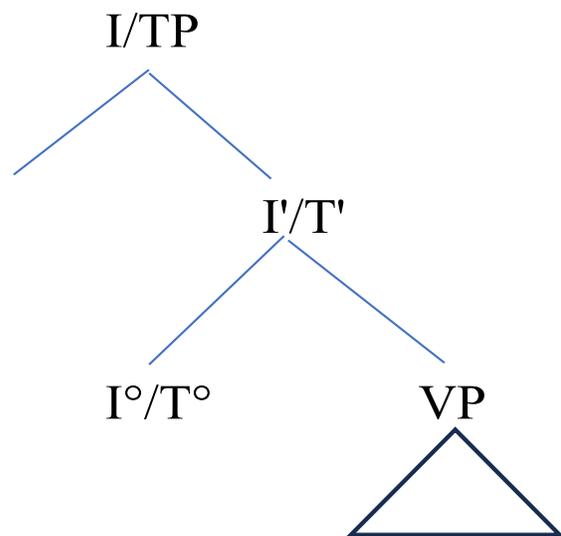
Chomsky (mladý)

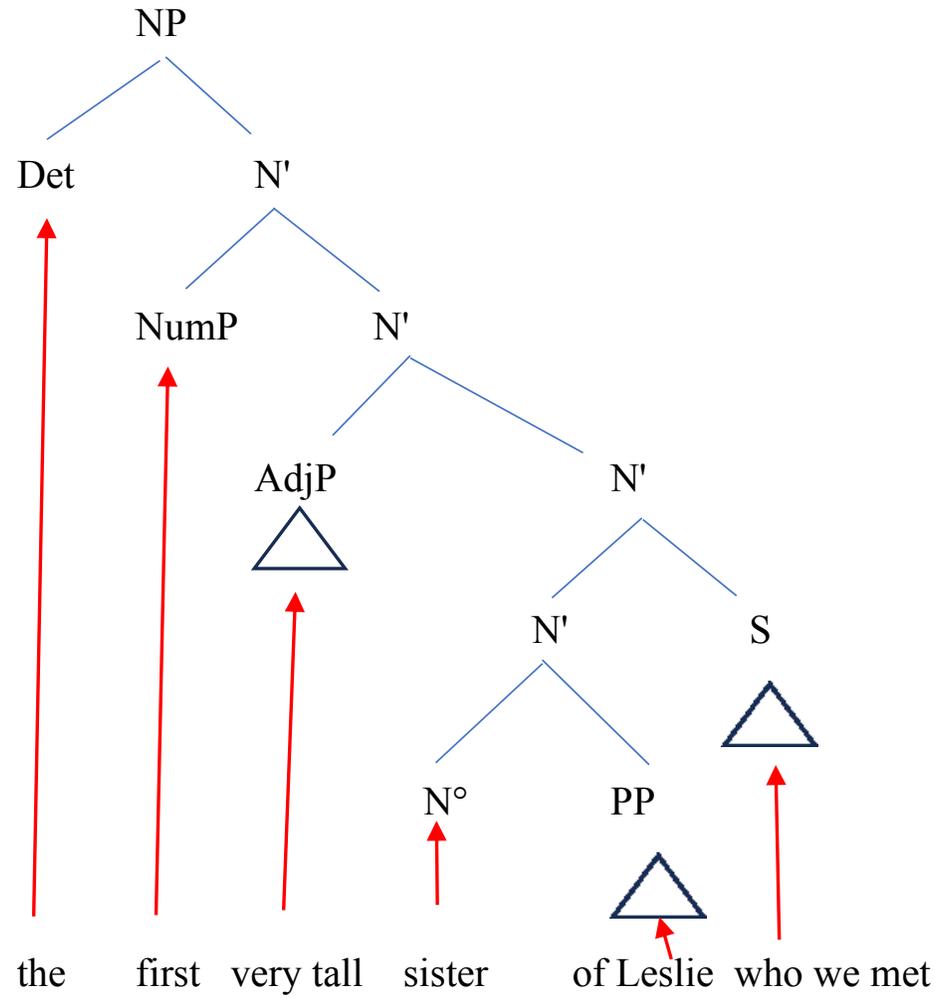

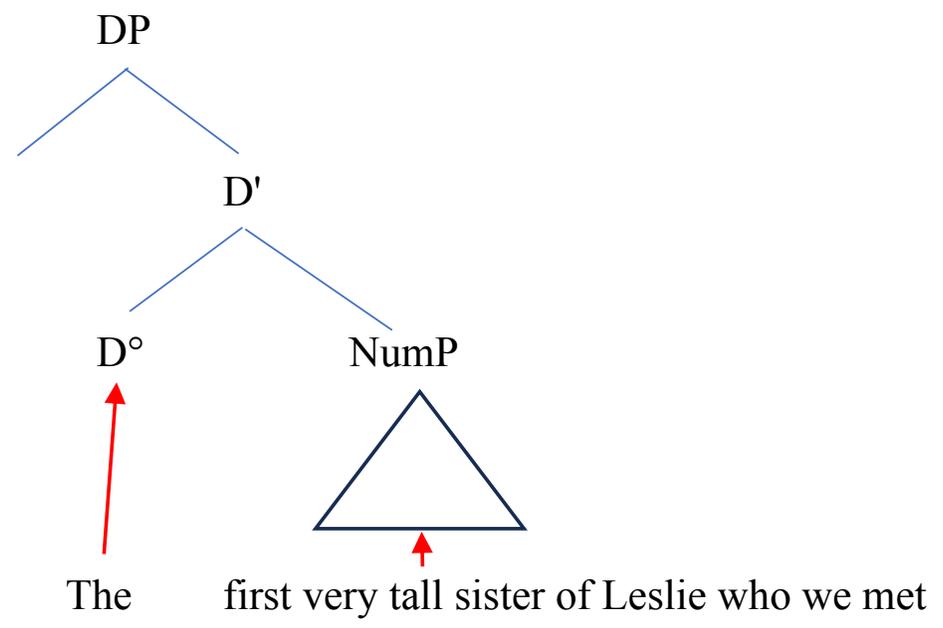
Chomsky (G&B)

Unifikace projekcí

Vnitřní struktura NP

španělština

N-Genus-Num

hij-o (o = Mask - syn)

hij-o-s (s = Pl)

hij-a (a = Fem - dcera)

hij-a-s (s = Pl)

muchach-o-s (= chlapci)

muchach-a-s (= dívky)

tamilština

N-noha

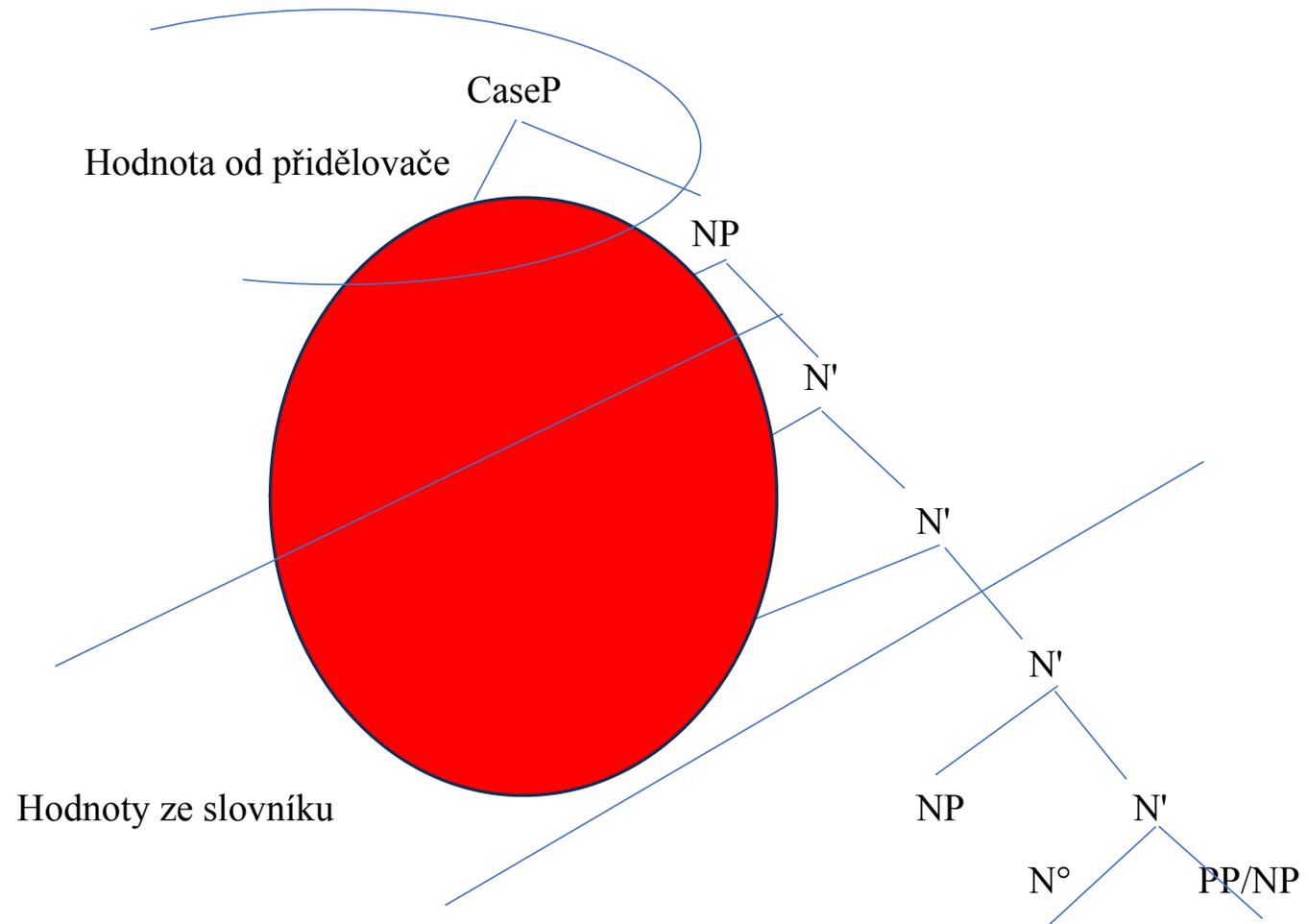
N-Num-Case

kaal-kal-ai (N-Pl-Acc)

kaal-kal-ukku (N-Pl-Dat)

N-Gen-Num-Case

Portmanteu morfém

Mask, -Anim, Sg. Nom: mříž-Ø

Mask, -Anim, Sg. Instr: mříž-í

Mask, +Anim, Sg. Nom: vůl-Ø

Mask, +Anim, Sg. Gen: vol-a

Mask, +Anim, Sg. Nom: vůl-Ø / plž-Ø

Mask, +Anim, Sg. Acc: vol-a / plž-e

Fem, -Anim, Sg. Nom: kříž-Ø

Fem, -Anim, Sg. Instr: kříž-em

Mask, +Anim, Sg. Nom: plž-Ø

Mask, +Anim, Sg. Gen: plž-e

Mask, -Anim, Sg. Nom: kůl-Ø / nůž-Ø

Mask, -Anim, Sg. Acc: kůl-Ø / nůž-Ø

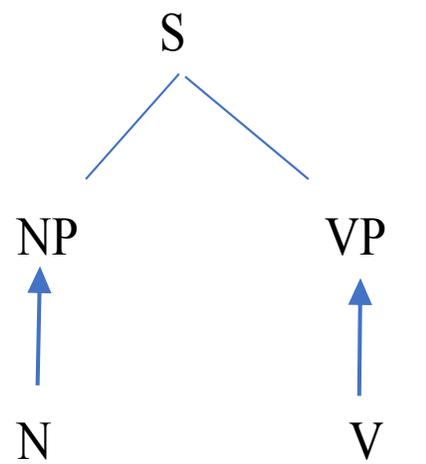

-í neutr (list-í ...)

-tel mask (uči-tel ...)

-yň fem (otrok-yň-e ...)

(3)

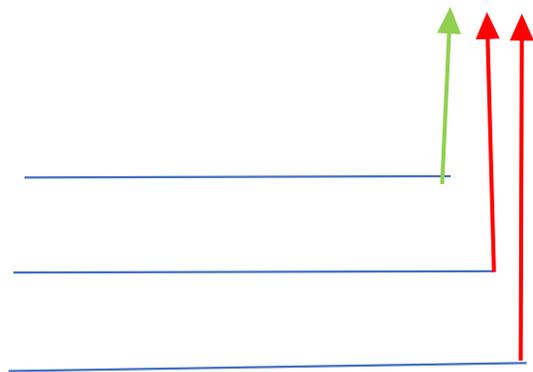

V

sleep

visit

put

Subkategorizace: subkategorizační rámeček

V sleep

visit: [– NP] // smoke: [– (NP)]

put: [– NP PP]

N boy: -proper, masc.

London: +proper

I: 1.os., pronoun